

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2021-12-10

Diarienummer:
SCN-2021-00603

Handläggare:
Sofia Venemalm, Claire Grahn- Eriksson

Svar på motion om nollvision om mäns dödliga våld mot kvinnor från Lovisa Johansson (FI) med flera

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lovisa Johansson (FI), Charlie Strängberg (FI) och Josef Safady Åslund (FI) föreslår i en motion väckt 26 april 2021

- att kommunfullmäktige antar en nollvision mot mäns dödliga våld mot kvinnor, samt
- att en handlingsplan upprättas för att nå nollvisionen.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Arbetet mot våld i nära relationer har sin utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna. Ingen människa har rätt att kontrollera, hota, slå eller trakassera någon annan människa, inom eller utom familjen. Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem och inbegriper både rättsliga, sociala och hälso- och sjukvårdsaspekter.

Kommunen har legat i framkant under lång tid för att hjälpa personer som utsätts för våld av en närstående. En nollvision mot våld i nära relation bidrar till att öka

kännedomen om problemen och öppna upp det offentliga samtalet. Nollvisionen skickar en tydlig signal, både till den egna kommunorganisationen och till alla andra, och är ett viktigt styrmedel för kommunens arbete.

Kommunens nollvision uttrycks som att ”I Uppsala blir ingen utsatt för våld i nära relationer, och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp.” Nollvisionen antogs av kommunstyrelsen den 24 november 2021 och sammanföll med att Uppsala kommun den 25 november uppmärksammade Internationella dagen för avskaffandet av våld mot kvinnor.

Som vägledning för kommunens samlade arbete finns sedan 2017 Program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer. Programmet har fem målområden som beskriver styrning och organisering av kommunens arbete, kompetens- och metodutveckling, det våldsförebyggande arbete, skydd och stöd för de som utsätts och slutligen stöd och behandling för våldsutövare.

Sedan kommunfullmäktige beslutat om programmet har det bland annat tillkommit ekonomiska riktade medel för arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck. Medel som bland annat gått till att stärka civilsamhällets roll som aktör på våldsområdet bland annat genom stöd till arbetet med våldsutövare MVU (mottagningen mot våld), till Uppsala tjej- och transjour för arbetet med att stärka ungdomar samt TRIS (tjejers rätt i samhället), för sitt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck, för att nämna några.

Socialnämnden har även ingått idéburet offentligt partnerskap med såväl TRIS som Uppsala stadsmission. Genom det utökade partnerskapet med TRIS har ett metodmaterial tagits fram för skolor, med syftet att hjälpa lärare att upptäcka och hjälpa utsatta elever. Vidare har ett utökat samarbete med socialtjänstens myndighetssida utmynnat i att kommunen i avsevärt högre utsträckning upptäcker barn, ungdomar och vuxna som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

Därutöver har nämnden inrättat ett hedersresursteam på myndighetssidan i syfte att snabbt kunna omhänderta alla ärenden och orosanmälningar som inrapporteras. Funktionen är ett specialiserat utredningsteam.

I enlighet med programmets intentioner och i linje med Socialstyrelsens allmänna råd som förespråkar samsyn och gemensamma rutiner samt en samordnad ärendehandläggning i ärenden som rör våld i nära relationer genomfördes det under 2019 en samordnad utbildningsinsats inom socialförvaltningen, omsorgsförvaltningen, äldreförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Syftet var att öka samsyn och samordning mellan olika kommunala enheter. Drygt 90 ombud utbildades för att säkerställa att det finns tillräckligt med kunskap för att förebygga, identifiera och agera vid förekomst av våld i nära relation inom varje förvaltning.

I socialförvaltningens grundutbildning för nyanställda ingår det att medarbetarna ska genomföra Nationellt Centrum för Kvinnofrids (NCK) och länsstyrelsens webbutbildning om våld i nära relation samt motsvarande avseende hedersrelaterat våld och förtryck. Under våren 2021 har en uppdragsutbildning genomförts på initiativ av socialförvaltningen, riktad till utvalda medarbetare inom äldreomsorgen.

Socialförvaltningen har därutöver i samverkan med länsstyrelsen i Uppsala län nyligen bildat ett strategiskt hedersresursteam för fortbildning och erfarenhetsutbyte.

Bedömningen är att Uppsala kommun genom socialnämndens samordning är väl rustad att möta invånarnas behov med stöd av det program som tagits fram på området. Programmets aktualitet bedöms årligen och revideras vid behov. Målsättningen för Uppsala kommuns arbete är att säkerställa att alla som söker stöd och hjälp i sin våldsutsatthet ska bemötas, bli tagna på allvar, omhändertas och tryggas.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 10 november 2021
- Bilaga, Motion om nollvision om mäns dödliga våld mot kvinnor från Lovisa Johansson (FI) med flera

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör



Motion: Nollvision om mäns dödliga våld mot kvinnor

Under 2020 mördades 13 kvinnor i Sverige av en närstående man. 2019 var siffran 14 kvinnor och 2018 var det ofattbara 22 kvinnor som mördades av en man. Samtidigt polisanmälde nästan 9000 kvinnor våld i nära relation under coronapandemiåret 2020. FN kallar mäns våld mot kvinnor en skuggpandemi, och behöver hanteras därefter.

Mord är den absoluta konsekvensen av våldet. Varje dag blir barn och kvinnor utsatta av män för fysiskt, psykiskt, sexuellt och ekonomiskt våld. Med en nollvision och handlingsplan kan vi förhindra att mord begås och att våldet upptäcks på ett tidigt stadie, samt förebyggas. Därför vill vi att Uppsala kommunfullmäktige antar en nollvision mot mäns dödliga våld mot kvinnor.

Nollvision kräver handling och resurser

Med en nollvision kommer förpliktigande att säkra handling och tillhandahålla resurser. I samband med att nollvisionen antas ska en handlingsplan tas fram. Programmet behöver kompletteras med en konkret handlingsplan och i en sådan ska såväl förebyggande åtgärder som akuta och långsiktiga insatser ingå. Frågor om bostad, arbetslöshet, ekonomiskt bistånd, barns skolgång, med mera, behöver inkluderas i handlingsplanen. Även kommunens samverkan med Region Uppsala och Polisen ska vara en del av handlingsplanen. Könsmaktperspektivet måste vara utgångspunkten för att handlingsplanen ska vara verkningsfull.

Med anledning av detta yrkar vi:

- Att kommunfullmäktige antar en nollvision mot mäns dödliga våld mot kvinnor
- Att en handlingsplan upprättas för att nå nollvisionen

Lovisa Johansson (F!)

Charlie Strängberg (F!)

Josef Safady Åslund (F!)